

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات خاک و آب

مدیریت تلفیقی حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه در درختان زیتون

www.ketab.ir

نویسندگان

مهدی طاهری، استادیار مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان
مجید بصیرت، استادیار بخش تحقیقات، شیمی، حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه
تورج خوش زمان، محقق مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان
مهرزاد مستشاری، استادیار مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین
محمد علی شاکری، کارشناس ارشد معاونت باغبانی وزارت جهاد کشاورزی

کتابخانه

۲۲۰ ۲۲ ۲۵

پانیز ۱۳۹۶

سرشناسه	: طاهری، مهدی، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: مدیریت تلفیقی حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه در درختان زیتون / نویسندگان مهدی طاهری، مجید بصیرت، تورج خوش زمان، مهرزاد مستشاری، محمدعلی شاکری.
مشخصات نشر	: کرج: مؤسسه تحقیقات خاک و آب، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۷ ص.: مصور (بخشی رنگی)، جدول (بخشی رنگی)، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	: 978 - 600 - 95168 - 8 - 9
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: زیتون -- کرد
موضوع	: Olive - - Fertilizers
موضوع	: زیتون
موضوع	: Olive
شناسه افزوده	: بصیرت، مجید، ۱۳۵۰ -
شناسه افزوده	: مستشاری محصل، مهرزاد، ۱۳۵۴ -
شناسه افزوده	: مؤسسه تحقیقات خاک و آب.
رده بندی کنگره	: ۴۱۳۹۶ م ۱۴ ط / SB ۳۶۷
رده بندی دیویی	: ۶۳۴/۶۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۰۲۵۰۰

مدیریت تلفیقی حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه در درختان زیتون نویسندگان:

مهدی طاهری - مجید بصیرت - تورج خوش زمان

مهرزاد مستشاری - محمدعلی شاکری

ناشر: مؤسسه تحقیقات خاک و آب

صفحه آرای: شیرین اسدزاده • طرح روی جلد: سیدهرمز سجادی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶ • شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۱۶۸-۸-۹

نشانی: کرج، میدان استاندارد، جاده مشکین دشت، بعد از رزکان نو، بلوار امام خمینی (ره)

مؤسسه تحقیقات خاک و آب - کد پستی: ۳۱۷۷۹۹۳۵۴۵ - صندوق پستی: ۳۱۷۸۵-۳۱۱

تلفن: ۰۲۶-۳۶۲۰۳۵۰۲ - ۰۲۶-۳۶۲۱۰۱۲۱ - دورنگار: ۰۲۶-۳۶۲۱۰۱۲۱

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	فصل اول
۱	مقدمه
۱	۱-۱- معرفی زیتون
۳	۱-۲- مراحل رشد و نمو زیتون
۵	۱-۳- نیازهای گیاهی:
۵	۱-۳-۱- شرایط اقلیمی
۵	۱-۳-۱-۱- نقش دما
۷	۱-۳-۱-۲- بارش
۷	۱-۳-۱-۳- رطوبت
۷	۱-۳-۱-۴- جمع ساعتهای آفتابی
۷	۱-۳-۱-۵- ارتفاع از سطح دریا
۸	۱-۳-۱-۶- شدت و جهت باد
۸	۱-۳-۱-۷- شیب زمین
۸	۱-۳-۱-۸- نوع رقم
۹	۱-۳-۲- شرایط خاک و آب
۱۰	۱-۳-۳- نیازهای رویشی و زایشی
۱۱	۱-۳-۴- نیاز آبی و آبیاری زیتون
۲۳	فصل دوم - تشخیص اختلالات تغذیه ای
۲۵	۱-۲- تشریح عوارض کمبود و بیش بود عناصر غذایی در گیاه و محصول به همراه علائم آن
۴۷	۲-۲- شوری، علائم و اثرات آن بر ساختار رویشی و زایشی گیاه
۵۲	۲-۳- نیاز غذایی کلی زیتون بر اساس متوسط عملکرد در کشور و شرایط محیطی منطقه
۵۳	۲-۴- روش نمونه برداری از برگ و خاک

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۵۶	۵-۲- تعریف حدود کمبود، کفایت و بیش بود عناصر غذایی در برگ
۶۰	۶-۲- تعیین حدود کمبود، کفایت و بیش بود عناصر غذایی در خاک برای زیتون
۶۲	فصل سوم - منابع کودی
۶۲	۳-۱- انواع مواد آلی، میزان مورد نیاز و مقادیر پیشنهادی مصرف آن برای باغات زیتون
۶۳	۳-۲- کود های شیمیایی
۶۷	۳-۳- کود زیستی
۷۰	۳-۴- روشهای مناسب مصرف کود (شیمیایی)
۷۷	فصل چهارم- توصیه کودی
۷۸	۴-۱- برنامه ریزی کوددهی سالانه
۷۹	۴ ۲- کوددهی در باغات زیتون
۸۸	۴ ۳- توصیه های منطقه ای و خاص
۹۳	۵- منابع

www.ketab.ir

باغبانی در ایران تاریخ کهنی داشته و باغداری محصولاتی نظیر پسته، انار، خرما، زیتون و انگور به هزاران سال پیش بر می گردد. تنوع ارقام و سازگاری ایجاد شده طی این زمان طولانی موبد پتانسیل کشور در تولید محصولات باغی است. لذا بکارگیری این ظرفیت به لحاظ ارزش اقتصادی بالاتر، قابلیت ایجاد ارزش افزوده با فرآوری محصول، امکان صادرات و ضریب اشتغالزایی آن یک راهبرد ضروری بوده و نقش کلیدی در تغذیه سالم جامعه ایفا می نماید. در میان عوامل متعددی که تحول در باغداری کشور را موجب گردیده و دستیابی به اهداف فوق را تسهیل می نماید حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه به عنوان بستر اصلی تولید از اهمیت ویژه ای برخوردار است. خاک حاصلخیز تضمین کننده کمیت و کیفیت در تولید محصول به شکل مناسب می باشد. از اینرو تغذیه نوین و ترویج آن به شکلی که بهره برداران با اصول آن آشنا گردند از وظایف اصلی وزارت جهاد کشاورزی می باشد. بدین منظور معاونت امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی تدوین برنامه جامع حاصلخیزی خاک و تغذیه محصولات مهم باغی و راهنماهای لازم برای هر محصول را به موسسه تحقیقات خاک و آب سپرد.

در این راستا موسسه تحقیقات خاک و آب با برگزاری هم اندیشی با متخصصان این حوزه و با بهره گیری از نتایج تحقیقات گذشته و دانش به روز جهانی مجموعه ای کاربردی برای این منظور تهیه نموده تا مدیریت تغذیه نه تنها بر اساس شیوه درست آزمون خاک و گیاه بلکه بر اساس مراحل رشد و نیاز فیزیولوژیکی گیاه و افزایش کارایی آب و کود تهیه شد. علاوه بر این مطالبی در خصوص برخورد با عوامل مهم مسئله ساز آبی - خاکی در مناطق مهم تولید کشور و ناهنجاری های فیزیولوژیک شایع در منطقه نیز به آن افزوده شده است. از آنجاکه توجه به کیفیت در باغبانی فراتر از تولید کمی است و اگرچه پتانسیل ژنتیکی و روش های پس از برداشت در آن نقش ایفا می کنند اما تحقیقات و تجربیات بسیاری نشان از علل تغذیه ای در این مسئله داشته و برای تولید محصول با کیفیت و رقابت پذیر می بایست به تغذیه نوین توجه خاص داشت. لذا بخش قابل تمایز در این تالیفات تاکید بر ویژگی های کیفی و بازار پسندی محصولات اعم از ماندگاری، طعم، رنگ، اندازه و حداقل آلاینده ها به عنوان شاخص بسیار مهم در باغداری نوین است که موفقیت صادراتی و جهانی و سرمایه گذاری سنگین کشور را در این زمینه تضمین می نماید. در این مجموعه اهم عملیات تغذیه ای که بایستی به طور عمومی انجام شود برای تهیه برنامه های ترویجی نیز در نظر گرفته شده تا برنامه ریزان ترویج در بخش های مختلف کشاورزی کشور آنرا به شکل ساده و عملیاتی برای کاربرد در سطح باغات کشور بکار گرفته و اجرایی نمایند.

امید است با اتکا به عزم ملی کلیه دست اندرکاران در اجرای توصیه های مندرج در این مجموعه گردآوری شده که همانا ارتقاء کمی و کیفی تولید، حفظ حاصلخیزی خاک، مصرف بهینه کود، افزایش ماده آلی خاک، حفظ سلامت جامعه و محیط زیست می باشد، بیش از پیش تحقق یابد.